

Rovaniemen kaupungin vanhusneuvoston toimintakertomus 2022

Tässä toimintakertomuksessa kuvataan Rovaniemen vanhusneuvoston toimintaa neuvoston toimikauden alusta vuonna 2021 vuoden 2022 loppuun.

Rovaniemen kaupungin vanhusneuvoston tehtävänä on edistää, toteuttaa ja seurata ikääntyneen väestön osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia Rovaniemen kaupungin hallinnon ja palvelualueiden toiminnassa sekä kunnallisessa päätöksenteossa kuntalain (410/2015) 27§:n mukaisesti.

Pitääkseen yllä ajankohtaista tietämystään ikäihmisten asioista ja lainsäädännöstä vanhusneuvoston edustajat ovat osallistuneet muun muassa

- valtakunnallisille vanhusneuvostopäiville sekä Lapin hyvinvointialueen käynnistämiseen liittyviin tiedotustilaisuuksiin.
- Lautakuntien ja toimialojen johtavilta viranhaltijoilta on vanhusneuvosto saanut pyydettyä tietoa ja toimeksiantoja sille kuuluvien asioiden hoitamiseksi. Lapin hyvinvointialueen käynnistämiseen liittyen olisi kaivattu enemmän tietoa.
- Vanhusneuvosto kiittää tiedonkulun parannuksesta kaupunkiorganisaation sisällä päästyään mukaan lautakuntiin ja työryhmiin.

Rovaniemen kaupungin vanhusneuvoston keskeiset tehtävät ovat:

1. Ikäihmisten tarpeiden kehityksen ja niitä vastaavan päätöksenteon seuranta huomioiden tasapuolisesti taajamien ja haja-asutusalueiden ikäihmiset.
2. Ikääntyneen väestön etuuksien ja niiden saatavuuden seuranta.
3. Osallistuminen elinympäristön suunnittelutyöhön, toteutusten etenemiseen ja arviointiin siten, että julkiset tilat ja liikennejärjestelyt ovat esteettömiä ikäihmisille.
4. Esitysten, aloitteiden ja lausuntojen antaminen eri viranomaisille.
5. Viranomaisten, ikääntyneiden, sekä eläkeläis- ja vanhusjärjestöjen yhteistoiminnan ja keskinäisen viestinnän edistäminen.
6. Ikääntyneen väestön selviytymisen edistäminen eri toiminnoissa, kuten asumisessa, sosiaali- ja terveystalvelujen saamisessa sekä kulttuuri- ja vapaa-ajan toiminnoissa.

Toteutuminen:

- Vanhusneuvoston edustajat ja heille henkilökohtaiset varajäsenet on nimetty kaupungin toimielimiin seuraavasti läsnäolo- ja puheoikeuksin:
 - Rovaniemen kaupunginvaltuusto (Raija Kivilahti, varalla Raili Kerola)
 - hyvinvointilautakunta (Elli Laajala, varalla Saara Hartzell)
 - elinvoimalautakunta (Timo Eskelinen, varalla Lasse Aro)
 - yhdyskuntasuunnittelun lautakunta (Timo Eskelinen, varalla Saara Hartzell)
 - Sivistyslautakunta (Kari Puolakka, varalla Leif Wilenius)
- Vanhusneuvosto seuraa kunnallista päätöksentekoa kutsumalla säännöllisesti eri alojen virkamiehiä raportoimaan ja kertomaan

ajankohtaisista asioista. Mm. seuraavilta aloilta on kuultu seurantaselvityksiä:

- Rovaniemen kaupungin avustusperiaatteiden uudistaminen
 - Hallintosäännön muutos vaikuttamistoimielimien näkökulmasta, kaupunginsihteeri Eeva-Maarit Kujala
 - Sähköpulaan varautuminen, Rovaniemen kaupungin riskienhallintapäällikkö Johanna Aho
-
- Vanhusneuvoston edustaja on mukana useissa suunnittelutyöryhmissä tuoden niihin ikääntyvän väestön näkökulmaa. Vanhusneuvosto on myös aktiivisesti osallistunut mahdollisuuksien mukaan Lapin hyvinvointialueen valmisteluun ikäihmisiä koskevissa asioissa. Edustaja vanhusneuvostosta on nimetty seuraaviin hankkeisiin, työryhmiin ja vaikuttamistoimielimiin:
 - IkäEloa-korttelin ohjausryhmä (Raili Kerola)
 - Matkapalvelukeskuksen asiakastyöryhmä (Saara Hartzell)
 - Lapin hyvinvointialueen vanhusneuvosto (Raili Kerola, varalla Raija Kivilahti)
 - Ounasvaaran hiihtostadionin suunnittelutyöryhmä (Raija Kivilahti, varalla Kari Puolakka)
-
- Vanhusneuvosto teki toukokuussa 2022 yhdessä vammaisneuvoston kanssa ns. esteettömyyskävelyn Rovaniemen keskustassa kartoittaen ongelmakohdat kaduilla ja julkisiin tiloihin esteettömästi pääsemisestä. Esteettömyyskävelyllä tuotiin esiin havainnollistaen esteettömyyden toteutumista Rovaniemen keskusta-alueella etukäteen suunnitellun reitin mukaisesti. Mukana oli myös muutamia kaupungin virkamiehiä ja luottamushenkilöitä. Esteettömyyskävely on tarkoitus toteuttaa vuonna 2023 lumisena vuodenaikana.
-
- Vanhusneuvosto on tehnyt toiminnastaan esitteen, jota on jaeltu kattavasti kaupungin toimijoiden ja yhteistyökumppaneiden toimipisteisiin.
-
- Vanhusneuvosto on toteuttanut alueellisen vierailun Ounasrinteelle. Vierailu toteutui Ounasrinteen kappelilla yhteistyössä Rovaniemen

evankelis-luterilaisen seurakunnan kanssa. Kyseessä oli avoin asukkaiden kuulemistilaisuus ikäihmisten asioissa.

- Vanhustekotunnustus on Rovaniemen kaupungin joka toinen vuosi myöntämä 500 euron suuruinen tunnustuspalkinto rovaniemeläiselle henkilölle tai yhteisölle, joka on jollakin teolla rikastuttanut vanhustyötä ja vanhusten elämää Rovaniemen kaupungissa. Vuoden 2022 vanhustekotunnustus myönnettiin Perhekoti Aarialle ikäihmisten perhehoidosta.
- Vanhusneuvosto on suunnitellut ja toteuttanut joka syksy lokakuun toisella viikolla vietettävän valtakunnallisen vanhustenviikon ohjelman yhdessä kaupungin kulttuuri- ja liikuntatoimen, oppilaitosten, yhdistysten ja seurakunnan kanssa.

ESITYKSIÄ JA ALOITTEITA vanhusneuvosto on tehnyt sekä kirjallisina että suullisesti virkamiehille ja luottamuselimille. Esimerkkejä:

- Kannanotto Kelalle ja eduskunnan vanhusasiainvaltuutetulle Kansaneläkelaitoksen sairausvakuutuskortin muutossuunnitelmasta
- Rovaniemen Eläkeläisten yhteisjärjestö ry:n esityksen kannattaminen Terveys- ja tasapainoliikuntaohjelman kerhojen pitämisestä maksuttomana, kannanotto sivistyslautakunnalle
- Kannanotto Uusi Rovaniemi- lehden jakeluongelmiin
- Toimenpide-ehdotus Rovaniemen kaupungille kaupungintalon luiskan korjaamiseksi vastaamaan esteettömyysvaatimuksia
- Esitys kaupunginhallitukselle vanhusneuvoston edustajan nimeämiseksi puhe- ja läsnäolo-oikeudella tilajaostoon esteettömyyden edistämiseksi.
- Kannanotto Rovaniemeläisille yrittäjille, kauppakeskuksille ja suurille päivittäistavara-kaupoille levähdyspenkkien lisäämiseksi kauppoissa ikäihmisten asioiden helpottamiseksi. Kannanotto toimitettiin myös paikallismedioille, joista Uusi Rovaniemi teki aiheesta julkaisun ja useat toimijat lisäsivät tiloihinsa istuimia kannanoton mukaisesti.

LAUSUNTOJA ikäihmisten näkökulmasta on annettu eri toimialoille ja Lapin hyvinvointialueen valmisteluun pyydettyä mm. seuraavasti:

- Rovaniemen kaupungin kaupunkistrategia 2030
- Liikunnan toimenpidesuunnitelma
- Rovaniemen kaupungin maapoliittiset linjaukset, yhdyskuntasuunnittelun lautakunta
- Lapin hyvinvointialueen vanhusneuvoston toimintasääntöluonnos
- Lapin hyvinvointialueen ikääntyneiden palveluiden myöntämisen perusteet
- Rovaniemen kaupungin hallintosäännön muutos

Kokousten pöytäkirjat julkaistaan Rovaniemen kaupungin sivuilla. Yksittäisistä asioista ja tapahtumista on lähetetty tiedotteet medialle.

Jäsenet

Järjestöjä edustavat jäsenet:

Varsinainen jäsen

Raija Kivilahti, pj
 Raili Kerola, vpj
 Lasse Aro
 Saara Hartzell

Kari Puolakka
 Elli Laajala
 Leif Wilenius
 Timo Eskelinen

Henkilökohtainen varajäsen

Helena Wagner-Prenner
 Anneli Sundström
 Hely Kilpamäki
 Marketta Alakurtti 23.11.21 asti,
 Leena Jääskeläinen 24.11.22 alkaen
 Tapio Kiviniemi
 Martti Koivuranta
 Raili Valanne
 Päivi Linnansaari

Varsinainen jäsen

Kaupunginhallitus

Raija Kerätär 30.5.22 asti
 Päivi Alanne-Kunnari 31.5.22 alkaen

Henkilökohtainen varajäsen

Henri Ramberg

Toimialaa edustava jäsen, esittelijä (perusturvan toimiala):

Johanna Pikkuaho

Johanna Lohtander

Sihteeri Riina Koskiniemi 08/2022 asti, Marjo Törmänen 08/2022, Tiia Viiri 09-11/2022 ja Oona Kurth 12/2022 alkaen.

Valmistelijana on toiminut Riina Koskiniemi 04/2022 asti, Tiia Viiri 05-10/2022 asti ja Jonna Leppiaho 10/2022 alkaen.

Pääsääntöinen työskentely tapahtui vanhusneuvoston kokouksissa, joita on pidetty keskimäärin joka toinen kuukausi. Lisäksi on pidetty kokousten välillä työvaliokunnan valmistelevia ja kiireellisten tapausten kokouksia tarpeen mukaan useita vuodessa. Vanhusneuvosto on työstänyt kannanotot ja lausunnot koko neuvoston toimesta työvaliokunnan valmistelun pohjalta.